

המתנה ב-200 אלף שקל שנתן אורי אריאל לראש ממשלת רוסיה בביקורו בישראל

במהלך ביקורו של ראש ממשלת רוסיה בשבוע שעבר במכון וולקני, הביע האורח באוזני מארחו שר החקלאות אורי אריאל עניין במזל"ט שמשמש לצורכי מחקר חקלאי, ואריאל החליט בו במקום להעניק לו אותו במתנה, למרות שהוא רכשו של המכון ומחירו 200 אלף שקל. הערכה היא כי מסירת ה"מתנה" לאורח תעכב את המחקר במכון לפחות בשנה

פורסם בכלכליסט - עמרי מילמן 13.11.16

מזל"ט שמשמש חלק ממחקר חקלאי נמסר בשבוע שעבר על ידי שר החקלאות אורי אריאל, לראש ממשלת רוסיה דמיטרי מדבדב שביקר בישראל, למרות שהוא שייך למכון וולקני. מחירו: 200 אלף שקל.

ביום חמישי שעבר הגיע מדבדב לבחון חידושים בחקלאות במכון וולקני בבית דגן, לרגל ההסכם החקלאי שנחתם בין שתי המדינות. במהלך הסיור נתקלו אריאל ומדבדב במזל"ט. בזמן שמדבדב שיחק עם שלט המסוק, פנה אריאל למנכ"ל משרד החקלאות, שלמה בן אליהו, ושאל אם הם יכולים לתת לאורח את המזל"ט. המנכ"ל השיב שכן. המתורגמן, שנראה כי הופתע מההתרחשות, שאל אם הם מעוניינים שיתרגם את השיחה למדבדב, והמנכ"ל בן אליהו השיב להפתעתו שכן.

לדברי גורמים שנכחו במקום, ניסו נציגי המכון לעכב את ההחלטה מבלי ליצור מהומה וביקשו לדחות את מסירת המזל"ט, אולם בסוף האירוע הוא נלקח על ידי שני מלווים במשלחת הרוסית.

ל"כלכליסט" נודע כי המזל"ט הזה הוא בכלל בבעלות מכון וולקני ונקנה מכספי מחקר שקודם בעקבות יוזמה של יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה לשעבר, יוג'ין קנדל. המחקר נועד לקדם עבודה חקלאית מדויקת יותר דרך שימוש במצלמות מיוחדות שבוחנות את השדות. מדובר בחקלאות שנועדה לפנות לצמח הבוודד כדי להקטין את ההוצאות של החקלאים.

מזל"ט במחיר של 200 אלף שקל

במסגרת קידום הנושא מכון וולקני נבחר לבצע כמה מחקרים ובאמצעות התקציב שקיבל עבורם גם רכש את אותו מזל"ט ב-200 אלף שקל. מדובר במזל"ט במשקל 16 ק"ג, עם כושר נשיאה של 2.5 ק"ג עבור מצלמות למשל. כלי הטיס הייחודי שנרכש ע"י המכון מסוגל לשהות באוויר שעתים עם טווח פעולה עצמאי של 150 ק"מ.

במשרד החקלאות טוענים אמנם כי הדבר נעשה באישור גורמי המקצוע, אולם בפועל לדברי גורמים בקיאים בנושא, ההחלטה התקבלה באופן די שרירותי. כאמור בתום האירוע פשוט הגיעו שני גברים מהמשלחת הרוסית ולקחו את המזל"ט יחד עם ציוד המחקר שהיה עליו והטכנולוגיות הייחודיות שמפתחים במכון ואביזרים

שונים. הכול פשוט עלה על המטוס הרוסי עם מדבדב ולמעשה שיתק את המחקר כאן בארץ בנושא זה.

במשרד החקלאות טוענים כעת, כי המשרד ירכוש "בתקופה הקרובה" מזל"ט חדש, אולם גם אם וכאשר זה יקרה (במשרד לא ענו על השאלה מאיזה תקציב יילקחו 200 אלף השקלים הללו) יעברו עוד חודשים רבים עד שיוכלו החוקרים להמשיך במחקר שלהם שכן מדובר בכלי טיס המחייב רישום (מספר זנב) ברשות שדות התעופה כדי שיוכל לטוס.

גם אם השר אריאל הסדיר את מתן המתנה (כנראה מיד לאחר שמדבדב התעניין במזל"ט) אי אפשר שלא לתהות לגבי הקלות בה מתייחסים נבחרי הציבור לכסף של משלמי המסים, הרי ככל הנראה, יחסי רוסיה-ישראל רחוקים מלהיות מבוססים על אותו כלי טיס זעיר, ועיכוב של שנה פחות או יותר (לפחות) במחקר, יחד עם אובדן הטכנולוגיה והשבתת כל העבודה הנלוות למסוק במחקר יעלו לנו הרבה יותר מ-200 אלף שקל. בעוד שהעיתונות הרוסית דיווחה על מתן המזל"ט כמתנה למדבדב, בהודעות לעיתונות שהוציא משרד החקלאות הדבר לא הוזכר כלל.

מכון וולקני: "קשה להאמין שהדבר אכן התרחש"

משה ראובני, נציג החוקרים במכון וולקני: "שר החקלאות, אורי אריאל, מוכיח פעם נוספת שהוא רחוק ממנהל תקין כמרחק שמיים וארץ. מסירת המסוק המשמש את מכון וולקני לטובת מחקרים חקלאיים שנמצאים בהתהוות, כמתנה לידי ראש הממשלה הרוסי, מהווה התעלמות מוחלטת מכל מנהל תקין אפשרי ומכל החוקים והכללים שמנחים ביקורי בכירים. התוצאות הישירות והעקיפות של פעולת השר כל כך עגומות וקשות, עד שקשה להאמין שהדבר אכן התרחש. מעבר לנזק שנגרם מעצם מסירת המסוק שעלותו נאמדת במאות אלפי שקלים ולנזקים התדמיתיים שנוצרו, ישנם נזקים ברורים שנגרמים כעת מעצירת מחקרים חקלאיים במכון וולקני".

ממשרד החקלאות נמסר בתגובה: "במהלך ביקור ראש ממשלת רוסיה נחתם הסכם כלכלי - מפת דרכים, המוביל לעסקה בהיקף של מיליארדי דולרים, אשר יתרום רבות לחקלאות ולצמיחת הכלכלה בישראל. במהלך התערוכה במשרד החקלאות, שבה הוצגו פיתוחים חקלאיים וחידושים טכנולוגיים להגברת יעילות היבול לחקלאים, הביע ראש ממשלת רוסיה את התפעלותו מביצועי הרחפן המחקרי של מכון וולקני שהוצג לו. מסירת הרחפן לאנשי המשלחת הייתה באישור גורמי המקצוע הרלוונטיים. משרד החקלאות ירכוש בתקופה הקרובה רחפן חדש, לטובת המשך הפעילות המחקרית".